

Datos Identificativos				2011/12	
Asignatura	Historia da Empresa			Código	650G01005
Titulación	GRAO EN CIENCIAS EMPRESARIAIS				
Descriptor	Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
	Grao	1º cuadrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma	Castelán				
Prerrequisitos					
Departamento	Economía Aplicada 1				
Coordinación	Lindoso Tato, Elvira		Correo electrónico	elvira.lindoso.tato@udc.es	
	Lindoso Tato, Elvira Vilar Rodriguez, Margarita		Correo electrónico	elvira.lindoso.tato@udc.es margarita.vilar.rodriguez@udc.es	
Web	http://				
Descrición xeral	<p>A materia Historia da Empresa ofrece unha formación básica ao futuro graduado, orientado a traballar no ámbito empresarial e onde o coñecemento da evolución da empresa resulta determinante á hora de tomar decisións executivas.</p> <p>O obxectivo da materia é estudar e comprender a figura da empresa e do empresario e o seu papel no desenvolvemento económico (relación entre determinadas formas de empresa e a intensidade do crecemento económico). Estudar os cambios experimentados en tamaño e forma. Posibilitar a análise dos diferentes tipos de empresas incardinados nun contexto histórico. É dicir, a análise dos axentes e as organizacións empresariais en perspectiva histórico-económica ata o século XXI. E, así mesmo, establecer comparacións entre os distintos modelos empresariais ao longo do tempo e dos países.</p> <p>A materia contribúe a proporcionar unha formación que permite un coñecemento extenso e profundo da evolución da empresa moderna no longo prazo, o seu desenvolvemento e a súa situación actual, capacitando aos futuros graduados para responder de xeito crítico e responsable aos diferentes retos que se lle presenten, contribuíndo á potenciación e mellora da empresa. Permite examinar como se resolveron problemas similares aos que se afrontan as empresas na actualidade e, xa que logo, é unha ferramenta útil para a toma de decisións. Móstrase que a realidade empresarial é plural, diversa e dinámica. Non pode ser aprehendida cunha teoría universal, nin existe unha única solución organizativa ou tecnolóxica que garanta a excelencia empresarial.</p>				

Competencias da titulación	
Código	Competencia
A1	Aprender a aprender, por exemplo, cómo, cándo, ónde novos desenvolvementos persoais son necesarios.
A2	Auditar unha organización e deseñar planes de consulta (por exemplo lexislación impositiva, inversións, estudo de casos, proxecto de traballo).
A3	Comprender detalles do funcionamento empresarial, tamaño de empresas, rexións xeográficas, sectores empresariais, vinculación con coñecemento e teorías básicas.
A4	Comprender a estrutura de linguas estranxeiras e desenvolver un vocabulario, Comprender, ler, falar e escribir nunha lingua estranxeira.
A5	Comprender a tecnoloxía nova e existente e o seu impacto para os novos/futuros mercados.
A6	Comprender os principios da enxeñaría e vincularlos co coñecemento empresarial.
A7	Comprender os principios da lei e vincularlos co coñecemento de negocios e xestión.
A8	Comprender os principios da psicoloxía, identificar as implicacións para a organización empresarial.
A9	Comprender os principio éticos, identificar as implicacións para as organizacións empresariais, deseño de escenarios.
A10	Comprender e utilizar sistemas contables e financeiros.
A11	Definir criterios de acordo de cómo unha empresa é definida e vincular os resultados coa análise do entorno para identificar perspectivas.
A12	Definir obxectivos, estratexias e políticas comerciais.
A13	Xestión dunha compañía a partir da planificación e control, utilizando conceptos, métodos

e ferramentas.

- A14 Xestionar as operacións da empresa.
- A15 Xestionar os recursos financeiros.
- A16 Identificar aspectos relacionados e comprender o seu impacto na organización empresarial.
- A17 Identificar o impacto dos elementos micro e macroeconómicos na organización empresarial.
- A18 Identificar as características dunha organización.
- A19 Identificar novos desenvolvementos de organizacións empresariais para afrontar con éxito o entorno cambiante.**
- A20 Identificar e operar o software adecuado. Diseñar e implementar sistemas de información.**
- A21 Identificar e utilizar as ferramentas adecuadas de matemáticas e estatística.**
- A22 Planificar e xestionar os recursos humanos das organizacións.**
- A23 Uso de instrumentos para a análise de entornos empresariais.
- A24 Derivar dos datos información relevante imposible de recoñecer por non profesionais.**
- C1 Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.**
- C2 Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
- C3 Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.**
- C4 Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.**
- C5 Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.**
- C6 Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.**
- C7 Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.**
- C8 Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.**

Resultados de aprendizaxe		
Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)	Tipoloxía	Competencias da titulación
Recoñecer as diferentes fases da evolución económica e comprender as variacións que se produciron na empresa co paso do tempo	saber	A11 A19
Estudar e comprender a figura da empresa e do empresario e o seu papel no desenvolvemento económico	saber	A11 A19
Coñecer as principais formas de empresa, a súa evolución e a súa problemática nun contexto histórico	saber	A11 A19
Establecer comparacións entre os distintos modelos empresariais ao longo do tempo e dos países	saber	A11 A19
Coñecer e avaliar criticamente as distintas aproximacións teóricas sobre o desenvolvemento empresarial e como se relacionan co mundo real	saber	A3
Apreciar como as diferenzas nas contornas culturais, legais, políticas, sociais, etc. afectaron ás empresas e ao seu desenvolvemento en diferentes partes do mundo	saber	A11 A19
Identificar e explicar as principais vantaxes competitivas das empresas	saber	A3 A5 A11 A13
Facilitar o proceso de toma de decisións nas empresas a partir da familiarización cunha perspectiva histórica e temporal das mesmas	saber	A11 A13 A19
Analizar como os empresarios e os directivos afrontaron no pasado os problemas derivados da xestión das súas empresas	saber	A3 A11 A13 A19
Comprender como as empresas reaccionaron ante os cambios nos mercados, as tecnoloxías e as institucións e como, á súa vez, influíron nos mesmos	saber	A3 A5 A11 A19

Explicar os principais cambios estruturais que permitan ás empresas aumentar de tamaño	saber	A5 A11 A19	C8
Mostrar a existencia dunha realidade empresarial plural, diversa e dinámica, que non pode apreenderse cunha teoría ou un modelo universal	saber		C4
Capacidade de expresión, oral e escrita	saber facer		C1
Capacidade analítica, lóxica e sintética	saber facer	A24	C6
Capacidade de procura, selección e elaboración de información	saber facer		C3 C6
Capacidade de traballo en equipo e de relación	saber facer	A1	C4
Capacidade de aplicación dos coñecementos adquiridos á interpretación do material estatístico, gráfico e documental	saber facer	A20 A21 A24	
Destreza na aplicación de técnicas cuantitativas para o tratamento de repertorios estatísticos	saber facer	A21	
Avaliar o comportamento, a cultura e a estratexia das empresas	saber facer	A12	C5 C8
Comprender a rápida dinámica de cambio dos negocios e os factores que inflúen nos ritmos e patróns dese cambio	saber facer	A9 A11 A19	
Aprendizaxe de organización, planificación e administración do tempo de traballo	saber facer	A13 A22	
Estimular o desenvolvemento do afán de superación e o liderado, favorecendo a capacidade de convicción e de aceptación dos puntos de vista dos demais	saber ser/estar		C1 C4 C6
Potenciar a creatividade e a innovación	saber	A5 A19	C8
Fomentar a iniciativa persoal e emprendedora	saber		C5
Xestionar o cambio con eficacia e responder a demandas cambiantes	saber	A19	
Asumir responsabilidades á hora de lograr unha aprendizaxe e un desenvolvemento persoal e profesional (Planificación do Desenvolvemento Persoal)	saber	A1	C3 C7
Contribuír ao recoñecemento da diversidade e a multiculturalidad	saber		C4
Facilitar o desenvolvemento dun compromiso ético	saber	A9	C4

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1: A natureza económica da empresa e o empresario	1. A visión do empresario no longo prazo por parte dos economistas 2. As teorías económicas da empresa: dos enfoques contractuais da empresa (axencia e custos de transacción) á empresa como continente de recursos e capacidades
Tema 2: A empresa no mundo preindustrial	1. As baixas taxas de crecemento da economía preindustrial: unha visión a longo prazo da historia económica precapitalista occidental 2. A organización da produción precapitalista: a empresa antes da industrialización
Tema 3: A empresa na Primeira Revolución Industrial, 1780-1870	1. A Revolución Industrial Británica e a difusión da industrialización 2. A xénese da empresa moderna
Tema 4: Competencia capitalista e concentración empresarial, 1870-1945	1. A Segunda Revolución Industrial e a integración do mercado internacional 2. A primeira "ruptura industrial". As estratexias de crecemento e a nova competencia 3. As alternativas á gran empresa. Continuidades e cambios
Tema 5: O apoxeo da gran empresa e o capitalismo xerencial, 1945-1973	1. O desenvolvemento da gran empresa das economías occidentais avanzadas na Idade Dourada do capitalismo 2. A alternativa xaponesa: o sistema empresarial xaponés, estratexias competitivas e estruturas cooperativas
Tema 6: A empresa ante os desafíos da globalización, 1973-	1. A economía mundial entre dúas crises, a segunda "ruptura industrial" 2. Os últimos desenvolvementos da gran empresa e outras respostas

Planificación						
Metodologías / probas	Atención personalizada	Avaliación	A Horas presenciais	F Factor estimado de horas non presenciais	B Horas non presenciais / traballo autónomo	C (A+B) Horas totais
Actividades iniciais	☒	☐	1	0	0	1
Estudo de casos	☒	☒	9	3	27	36
Lecturas	☒	☒	9	3	27	36
Presentación oral	☒	☒	3	1	3	6
Proba obxectiva	☐	☒	3	0	0	3
Sesión maxistral	☒	☒	17	3	51	68
.....						
Atención personalizada	☒	☐	0	0	0	0
.....						
C (A+B)						150
Horas totais						
Carga lectiva en créditos ECTS UDC 6						

Metodologías	
Metodologías	Descrición
Actividades iniciais	Exposición previa de las líneas maestras de la materia y orientación inicial en función de los recursos bibliográficos, docentes e informáticos de los que dispone el alumnado.
Estudo de casos	Incluye las prácticas con material cuantitativo y cualitativo, así como determinadas lecturas.
Lecturas	Lecturas obrigatorias complemento de las clases magistrales.
Presentación oral	Exposición y discusión en horario lectivo de las lecturas y del diverso material gráfico-estadístico que integran las clases prácticas.
Proba obxectiva	Consistirá en la realización de un examen escrito sobre los contenidos del programa en las convocatorias oficiales.
Sesión maxistral	En estas sesiones, el profesor impartirá las pautas clave de cada uno de los puntos del temario de la asignatura que el alumno debe conocer y preparar con el trabajo personal y con la ayuda de los restantes instrumentos que ofrece el curso.

Atención personalizada	
Metodologías	Descrición
Actividades iniciais	En cada uno de los casos, se procurará la atención personalizada en las correspondientes sesiones de clase o en horario de tutoría.
Estudo de casos	Asimismo, se realizarán actividades de orientación docente en las tutorías de grupos reducidos (4 horas para cada grupo de 15 alumnos) durante el curso.
Lecturas	
Presentación oral	
Sesión maxistral	

Avaliación		
Metodologías	Descripción	Cualificación
Estudio de casos	Incluyen las prácticas con material cuantitativo y cualitativo, así como determinadas lecturas. Su evaluación será conjunta con la de las lecturas.	0
Lecturas	Complemento de las clases magistrales de lectura obligatoria. La realización de las mismas también será complementaria de la actividad de estudio de casos y de la presentación oral.	30
Presentación oral	Esta presentación se corresponde con la discusión de lecturas y de los diversos materiales gráfico-estadísticos que integran las clases prácticas. Su evaluación será conjunta con la de las lecturas y los estudios de caso.	0
Prueba objetiva	Consistirá en la realización de un examen escrito sobre los contenidos del programa en las convocatorias oficiales. Para superar la prueba, y que ésta compute en la evaluación final, habrá que obtener al menos treinta puntos de los setenta. Se valorará la capacidad de expresión, el manejo y el dominio del vocabulario específico, la capacidad analítica y sintética, y el conocimiento de los contenidos del programa. Está prohibido acceder al aula del examen con cualquier dispositivo que permita la comunicación con el exterior y/o el almacenamiento de información. Asimismo, es necesario que cada alumno que desee realizar el examen se identifique correctamente con el D.N. I. o carnet de estudiante en el aula donde se vaya a realizar la prueba.	70
Sesión magistral	Su evaluación se hará básicamente mediante la prueba objetiva realizada en las convocatorias oficiales. El alumno deberá asistir a las clases.	0

Observaciones evaluación

La evaluación del alumno comenzará desde el primer día de curso en cada uno de los apartados señalados, con independencia de la fecha de matrícula del alumno. Para superar la asignatura el alumno debe obtener como mínimo 50 puntos de los 100 totales. En el caso de que el alumno realice como máximo un estudio de caso o una lectura durante el curso y no se presente al examen oficial de la materia, la calificación final recibida por el alumno será de "no presentado".

Fuentes de información

Bibliografía básica	■(). .
	Lecturas de Historia Económica Mundial
	Álvarez Arza, María José <i>et al.</i> (1998): <i>Historia económica (guía didáctica)</i> , Madrid, UNED.
	Cameron, Rondo (2009): <i>Historia económica mundial. Desde el Paleolítico hasta el presente</i> , Madrid, Alianza, 2ª edición [3ª reimpresión].
	Comín, Francisco, Hernández, Mauro y Llopis, Enrique (eds.) (2005): <i>Historia económica mundial, siglos X-XX</i> , Barcelona, Crítica.
	Estella, M ^a . Concepción, Arribas, Victoria y de Haro, Dionisio (2001): <i>Prácticas de historia económica mundial y de España</i> , Madrid, ESIC.
	Feliú, Gaspar y Sudrià, Carles (2006): <i>Introducció a la història econòmica</i> , Barcelona, Universitat de Barcelona.
Martín Martín, Victoriano <i>et al.</i> (coord.) (2006): <i>Lecciones de historia económica</i> , Madrid, McGraw Hill.	
Ocampo Suárez-Valdés, Joaquín (1998): <i>Historia económica mundial y de España</i> ,	

Oviedo, Universidad de Oviedo.

Palafox, Jordi (coord.) (1999): *Curso de historia económica*, Valencia, Tirant lo Blanch, 2ª edición.

Prieto, Enrique, de Haro, Dionisio y Santos, Marta (2005): *Historia Económica. Lecturas y materiales*, Madrid, Dykinson.

Di Vittorio, Antonio (coord.) (2003): *Historia económica de Europa siglos XV-XX*, Barcelona, Crítica.

Zamagni, Vera (2004): *Historia económica de la Europa contemporánea: de la revolución industrial a la integración europea*, Barcelona, Crítica.

Lecturas de Historia da Empresa

Álvarez Arza, Mª José (2001): *Historia económica de la empresa (guía didáctica)*, Madrid, UNED.

Chandler, Alfred D. Jr. (2008): *La mano visible: la revolución de la gestión en la empresa norteamericana*, Barcelona, Ediciones de Belloch.

Chandler, Alfred D. Jr. (1996): *Escala y diversificación: la dinámica del capitalismo industrial*, Zaragoza, Prensas Universitarias de Zaragoza.

Comín, Francisco y Díaz Fuentes, Daniel (2004): *La empresa pública en Europa*, Madrid, Síntesis.

Comín, Francisco y Martín Aceña, Pablo (eds.) (1996): *La empresa en la historia de España*, Madrid, Civitas.

Díaz Morlán, Pablo (2009): *Capitalistas y empresarios. El mercado de la función empresarial*, Alicante, Universidad de Alicante.

Dunning, John H. (comp.) (1976): *La empresa multinacional*, México, Fondo de Cultura Económica.

Erro, Carmen (2003): *Historia empresarial. Pasado, presente y retos de futuro*, Barcelona, Ariel.

García-Blanch Menárguez, Francisco (2002): *Crecimiento económico en Corea del Sur (1961-2000). Aspectos internos y factores internacionales*, Madrid, Síntesis.

García Ruíz, José Luis (1994): *Historia económica de la empresa moderna*, Madrid, Istmo.

García Ruíz, José Luis (coord.) (1998): *Historia de la empresa moderna*, Madrid, Síntesis.

García Ruiz, José Luis (coord.) et al. (1998): *Historia de la empresa mundial y de España*, Madrid, Síntesis.

Goodall, Francis, Gouvirsh, Terence R. and Tolliday, Steven (eds.) (1997): *International Bibliography of Business History*, London, Routledge.

Hannah, Leslie (1996): "La evolución de las grandes empresas en el siglo XX: un análisis comparativo", *Revista de Historia Industrial*, nº 10, pp. 93-125.

Hernández Andreu, Juan y García Ruiz, José Luis (1994): *Lecturas de Historia empresarial*, Madrid, Civitas.

Schumpeter, Joseph A. (1968): *Ensayos*, Vilassar de Mar, Oikos-Tau.

Langlois, Richard N. y Robertson, Paul L. (2000): *Empresas, mercados y cambio económico. Una teoría dinámica de las instituciones empresariales*, Barcelona, Anthropolos.

Nolan, Peter (2001): *China and the Global Economy: National Champions, Industrial Policy, and the Big Business Revolution*, Houndsmill, Palgrave.

Núñez, Gregorio y Segreto, Luciano (eds.) (1994): *Introducción a la historia de la empresa en España*, Madrid, Abacus.

Pérez Vila, Mª Clara (2007): *La figura empresarial en el pensamiento económico. Una aproximación histórica*, Madrid, Unión Editorial.

Piore, Michael J. y Sabel, Charles F. (1990): *La segunda ruptura industrial*, Madrid, Alianza.

Pollard, Sidney (1987): *La génesis de la dirección de la empresa moderna. Estudios sobre la revolución industrial en Gran Bretaña*, Madrid, Ministerio de Trabajo.

Porter, Michael E. (1991): *La ventaja competitiva de las naciones*, Barcelona, Plaza y Janés.

Puterman, Louis (ed.) (1994): *La naturaleza económica de la empresa*, Madrid, Alianza.

Santos Redondo, Manuel (1997): *Los economistas y la empresa. La empresa y el empresario en la historia del pensamiento económico*, Madrid, Alianza.

Teichova, Alice, Lévy-Leboyer, Maurice y Nissbaum, Helga (comps.) (1990): *Empresas multinacionales, finanzas, mercados y gobiernos en el siglo XX*, Madrid, Ministerio de Trabajo y Seguridad Social, 2 vols.

Valdaliso, Jesús M.^a y López, Santiago (2007): *Historia económica de la empresa*, Barcelona, Crítica [reimpresión de 2008].

Wu Xiaobo (2009): *La China emergente. La transformación del gigante asiático desde dentro*, Madrid, Kailas.

Yoshimori, Masaru (1993): "Claves de la competitividad japonesa", *Harvard-Deusto Business Review*, nº 56, pp. 20-30.

Bibliografía complementaria

Recomendaciones

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

La materia no exige requisitos previos. Sin embargo, se consideran recomendables algunos requisitos y conocimientos previos: - Conocimiento básico de informática a nivel de usuario (procesador de texto, hoja de cálculo, navegador de Internet). - Conocimientos de Historia Universal. - Familiaridad con conceptos básicos de Economía y de Empresa.

